

NATIONAAL KOFFIE- EN THEEONDERZOEK

Een kwantitatief onderzoek onder Nederlandse koffie- en/of theedrinkers in opdracht van
Koffie & Thee Nederland

ANOUK TRAMPER
JORIS DE JONGH
JULIA VRIJALDENHOVEN

AMSTERDAM, JULI 2020

INHOUDSOPGAVE

- > Vooraf 03
- > Koffie en thee consumptie 07
- > Drinkgedrag 12
- > Duurzaamheid 20
- > Gezondheid & lifestyle 25
- > Sociaal 27
- > Bijlagen 31

AANLEIDING EN DOEL ONDERZOEK

Achtergrond

- > Ruigrok NetPanel heeft samen met Koffie & Thee Nederland voor de tweede keer de kennis, de houding en het gedrag van de Nederlandse koffie- en theedrinkers in kaart gebracht. De eerste meting vond plaats in 2018.
- > Het onderzoek bestaat gedeeltelijk uit trendvragen die in de vorige meting ook zijn voorgelegd, waaronder de koffie en thee consumptie.
- > Daarnaast gaan we in op specifieke (actuele) topics. Dit jaar zijn dat de topics duurzaamheid, gezondheid & lifestyle en sociaal.

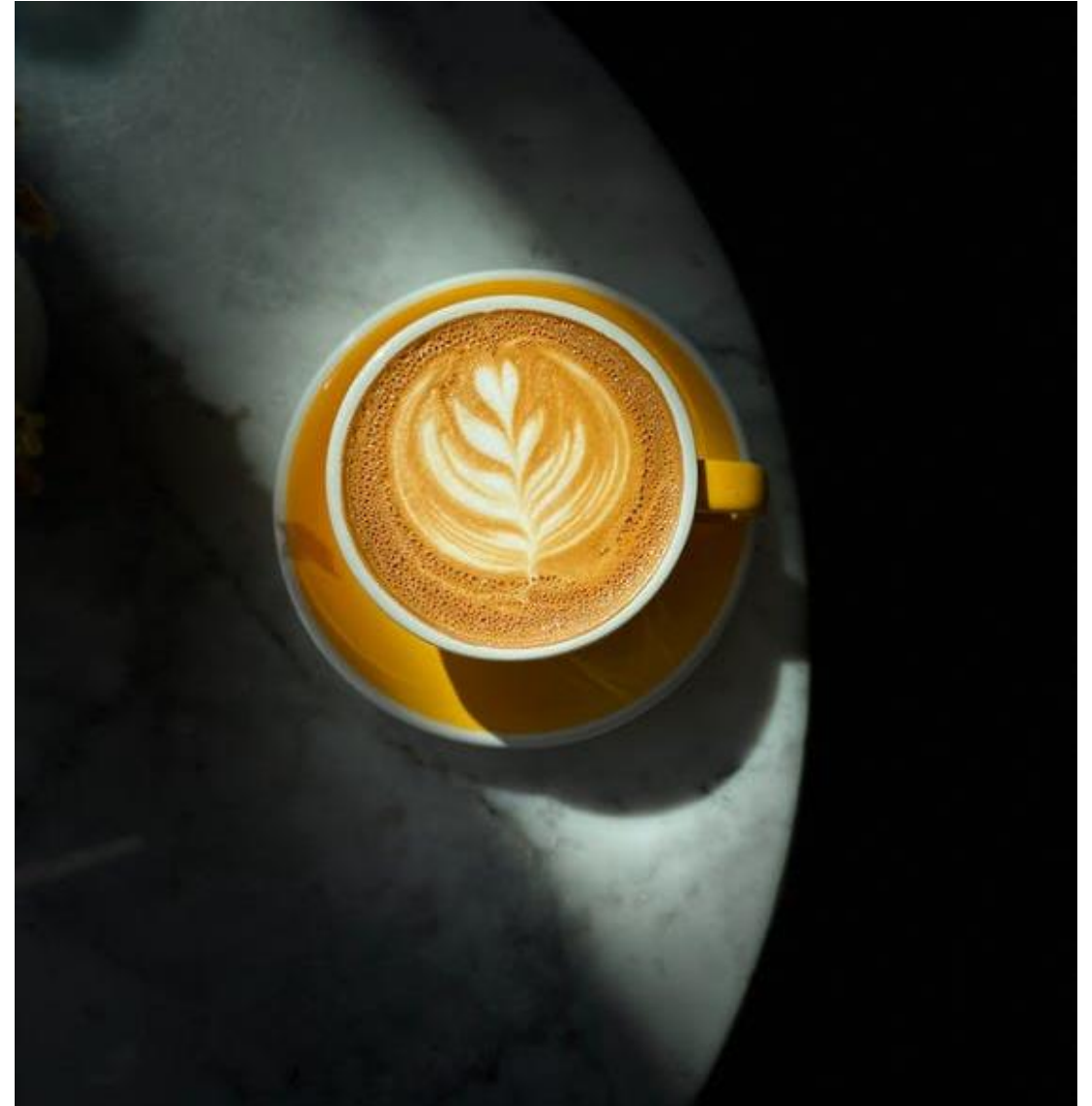
Hoofdvraag

In dit onderzoek staat de volgende vraag centraal:

- > *Wat is de kennis, houding en het gedrag van Nederlanders over koffie en thee?*

Doelgroep

Dit onderzoek is uitgevoerd onder Nederlanders van 16 jaar en ouder die minimaal één keer per week thee en/of koffie drinken. In de pers kan de doelgroep van dit onderzoek worden omschreven als: de Nederlandse koffie-/theedrinker. In de tabellen en onderzoeksverantwoording noemen wij deze doelgroep: koffiedrinkers / theedrinkers.

METHODE

Het kwantitatieve onderzoek is online uitgevoerd. In totaal hebben 1.381 Nederlandse koffie- en/of theedrinkers de vragenlijst helemaal ingevuld, waarvan:

- > 845 Nederlanders die zowel koffie als thee drinken
- > 314 Nederlanders die enkel koffie drinken
- > 222 Nederlanders die enkel thee drinken

Voor de steekproefopzet zijn wij uitgegaan van een representatieve basissteekproef van Nederlanders van 16 jaar en ouder, representatief naar geslacht, leeftijd en opleidingsniveau. Met behulp van een selectievraag zijn koffie- en theedrinkers geselecteerd (drinken minimaal eens per week koffie of thee).

LEESWIJZER

Op de volgende pagina's beschrijven wij gezamenlijk de resultaten van de koffie- en theedrinkers. De hoofdstukken zijn ingedeeld per thema. In de grafieken en modellen tonen wij de resultaten van 2020 en 2018 op totaalniveau. Daarnaast bespreken wij relevante verschillen in de resultaten van 2020 tussen geslacht en leeftijdscategorieën. De verschillen tussen de subgroepen zijn getoetst op significantie. Enkel significante en relevante verschillen worden getoond en aangegeven met de volgende symbolen:

- > Verschillen tussen geslacht (man/vrouw)

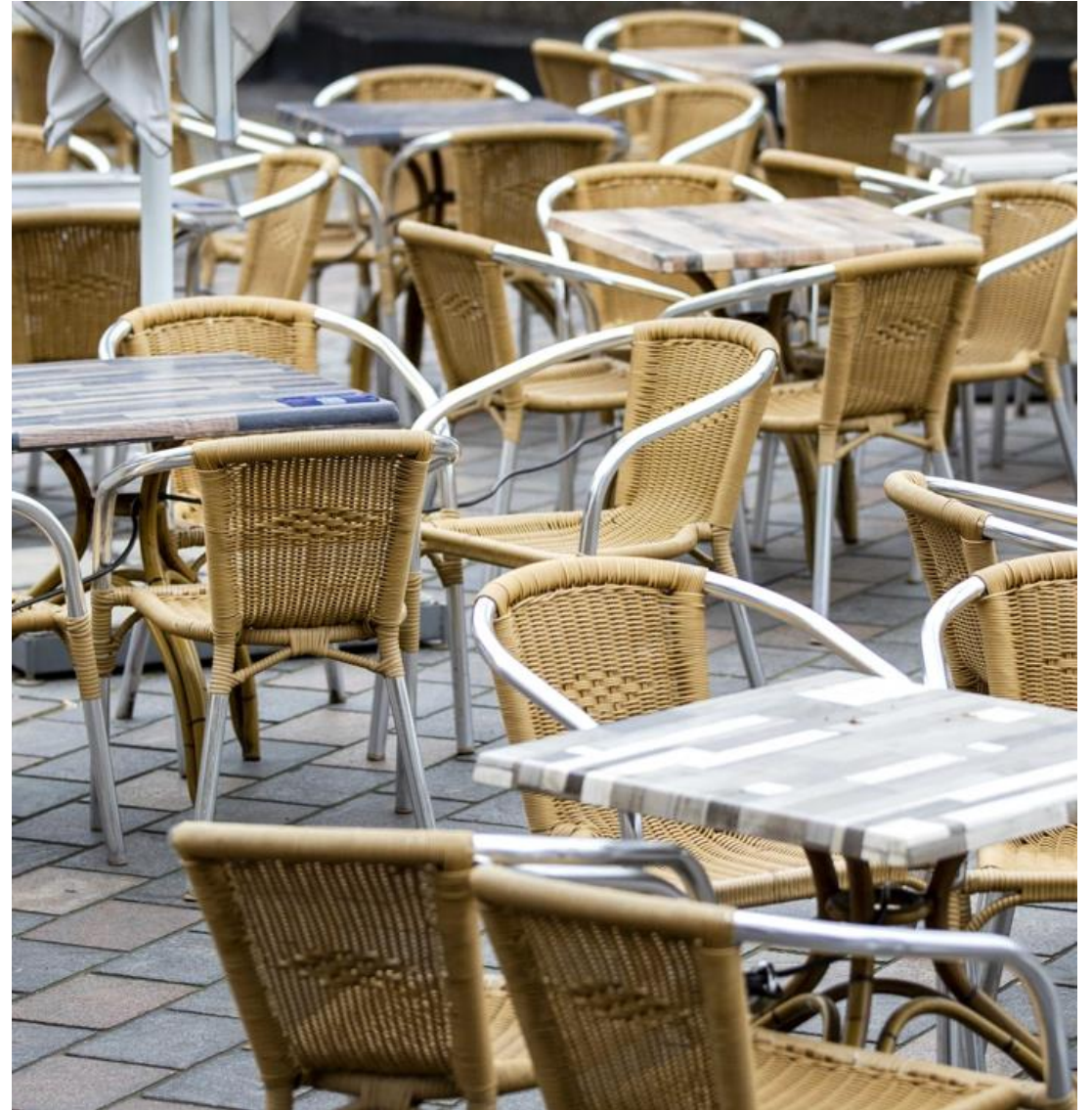
- > Verschillen tussen leeftijd (jong 16 – 34 jaar, middel 35 – 54 jaar en oud 55-plussers). Het merendeel van de verschillen die we beschrijven is tussen de jongste en oudste doelgroep.

METHODE

CORONA

- > Sinds 12 maart gelden er in Nederland maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Van 12 maart tot en met 1 juni waren terrassen en restaurants gesloten en momenteel onder bepaalde voorwaarden toegankelijk. Daarnaast werkt een deel van de bevolking thuis en zijn onderwijsinstellingen beperkt open. De dataverzameling van dit onderzoek vond plaats tijdens de coronamaatregelen, van 17 tot en met 24 juni 2020. De coronamaatregelen kunnen daardoor mogelijk invloed hebben gehad op de resultaten.
- > De trendvragen over de theeconsumptie hebben wij op dezelfde manier als de voorgaande meting aan deelnemers voorgelegd, zonder de coronamaatregelen te noemen. In het hoofdstuk 'Sociaal' gaan we dieper in op de invloed van de coronamaatregelen. We hebben vanaf dat moment de coronamaatregelen genoemd en gevraagd wat de invloed is op hun koffie- en/of theeconsumptie. De resultaten van dit onderzoek gaan over zelf gerapporteerd gedrag.

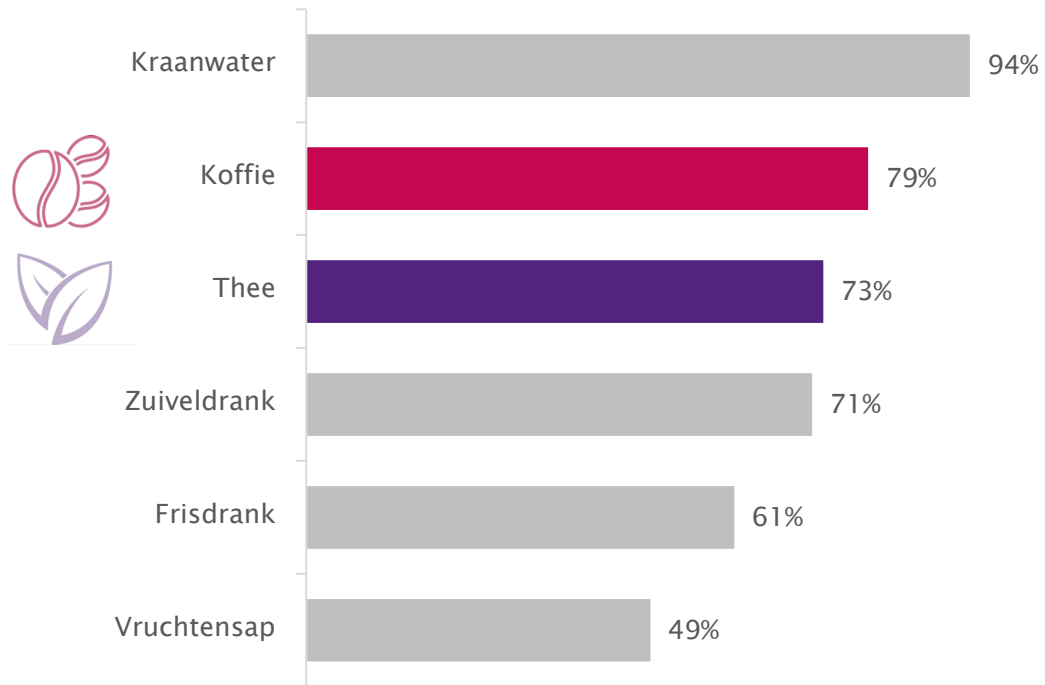

KOFFIE EN THEE ZIJN NA KRAANWATER DE MEEST GEDRONKEN DRANKEN

Hoe vaak drink jij over het algemeen de volgende dranken?

% minimaal één keer in de week

Basis: Nederlanders (n=1.461)

PERCENTAGES KOFFIE- EN THEEDRINKERS

Koffiedrinkers Basis: Nederlanders

	2020 (n=1.461)	2018 (n=1.500)
 Nederlanders	79% ↓	82%
 Man Vrouw	83% ↓ 76%	87% 77%
 Jong (16 t/m 34 jaar)	62%	63%
Middel (35 t/m 54 jaar)	79% ↓	84%
Oud (55 jaar en ouder)	92% ↓	95%

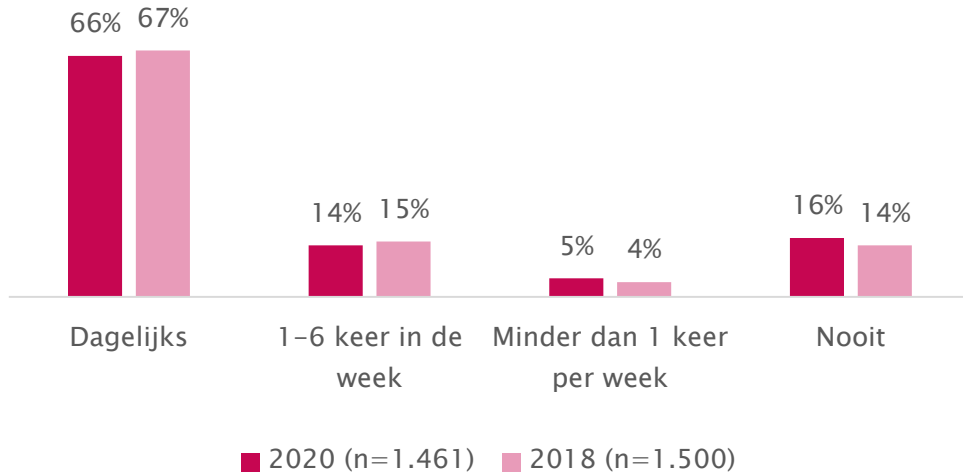
Theedrinkers Basis: Nederlanders

	2020 (n=1.461)	2018 (n=1.500)
 Nederlanders	73%	71%
 Man Vrouw	66% ↑ 80%	61% 80%
 Jong (16 t/m 34 jaar)	72%	67%
Middel (35 t/m 54 jaar)	76%	72%
Oud (55 jaar en ouder)	71%	72%

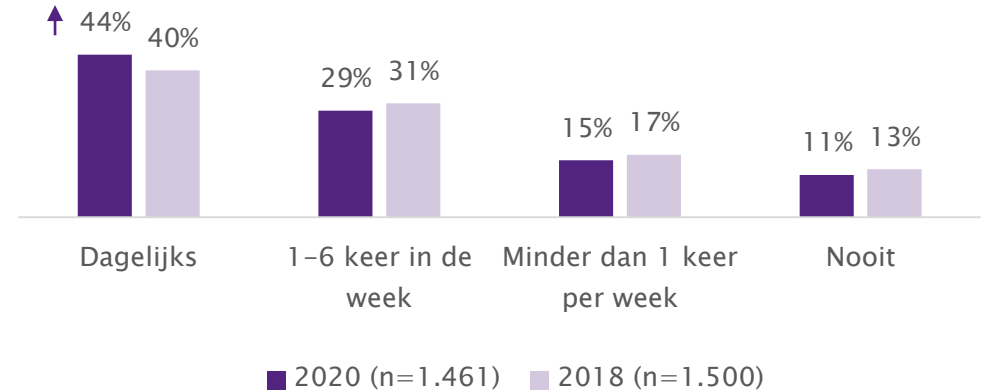
HET KOFFIE DRINKGEDRAG LIGT IN LIJN MET TWEE JAAR GELEDEN, NEDERLANDERS DRINKEN VAKER DAGELIJKS THEE DAN TWEE JAAR GELEDEN

Hoe vaak drink je over het algemeen koffie?
Basis: Nederlanders

Hoe vaak drink je over het algemeen thee?
Basis: Nederlanders

Mannen (69%) drinken vaker dagelijks koffie dan vrouwen (62%). Vrouwen drinken vaker dagelijks thee dan mannen (55% versus 34%).

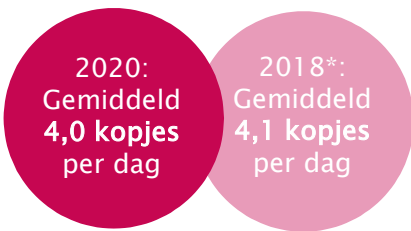
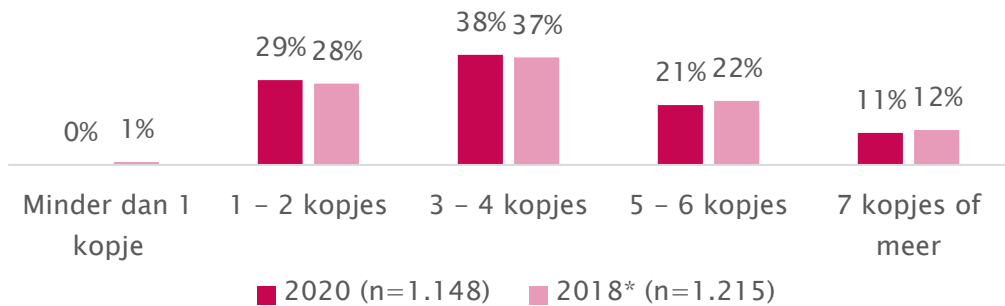
Ouderen (55+) drinken vaker dagelijks koffie (87%) dan jongeren (16 - 34 jaar) (35%). Dit geldt ook voor thee (49% vs 36%).

HET AANTAL KOPJES KOFFIE DAT NEDERLANDERS PER DAG DRINKEN IS VERGELIJKBAAR MET 2018, MEN DRINKT PER DAG MINDER KOPPEN THEE IN VERGELIJKING MET TWEE JAAR GELEDEN

Hoeveel kopjes koffie drink jij gemiddeld op een dag dat je koffie drinkt?

Basis: koffiedrinkers (exclusief 'Weet ik niet')

Mannen drinken gemiddeld 4,4 kopjes koffie per dag

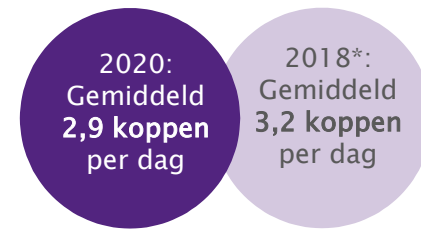
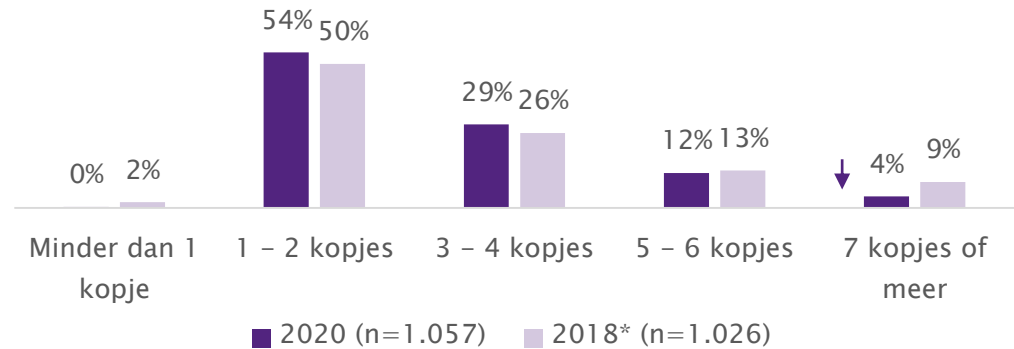

Vrouwen drinken gemiddeld 3,5 kopjes koffie per dag

Hoeveel koppen thee drink jij gemiddeld op een dag als je thee drinkt?

Basis: theedrinkers (exclusief 'Weet ik niet')

Mannen drinken gemiddeld 2,6 koppen thee per dag

Vrouwen drinken gemiddeld 3,2 koppen thee per dag

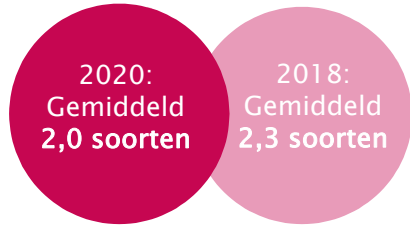
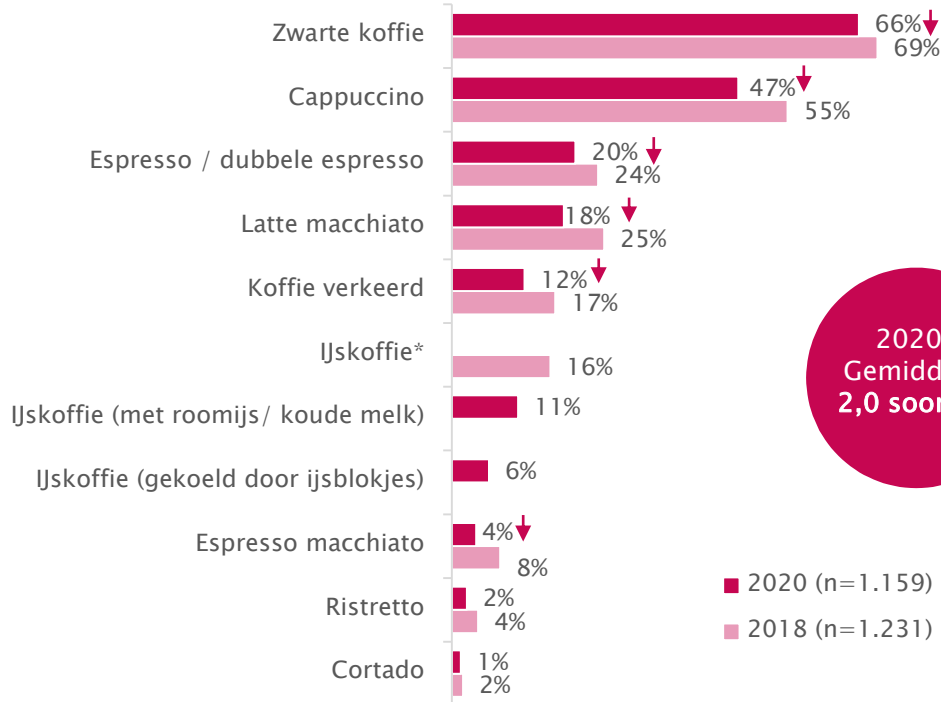
*In 2018 is gevraagd hoeveel kopjes koffie/thee men gemiddeld op een doordeweekse dag en in het weekend drinkt. In 2020 is gevraagd hoeveel kopjes koffie/thee men gemiddeld op een dag drinkt en is er geen onderscheid gemaakt tussen doordeweeks en weekend.

ZWARTE KOFFIE BLIJFT MEEST GEDRONKEN EN FAVORIET ONDER NEDERLANDERS. DEZE METING ZIJN ER MINDER VERSCHILLENDE SOORTEN KOFFIE GEDRONKEN DAN BIJ DE VORIGE METING

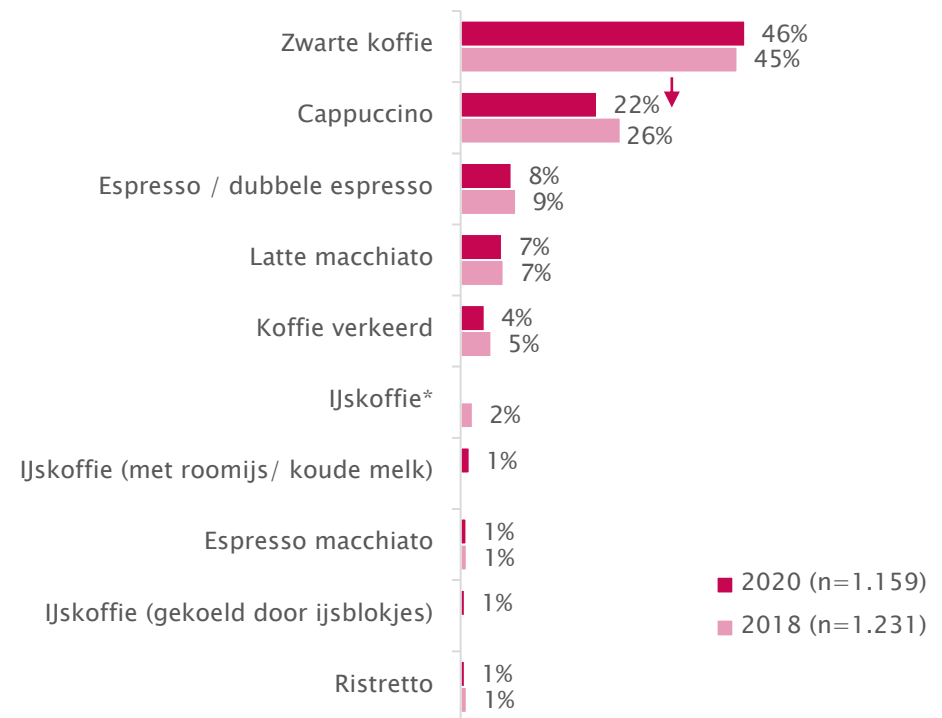
Welke koffievarianten drink jij wel eens? Top 10

Basis: koffiedrinkers

Welke koffievariant drink jij het liefst? Top 10

Basis: koffiedrinkers

Mannen drinken vaker sterke koffie, zoals zwarte koffie (72%) en espresso (26%). Vrouwen drinken vaker koffie met melk, zoals cappuccino (54%), latte macchiato (25%) of koffie verkeerd (15%).

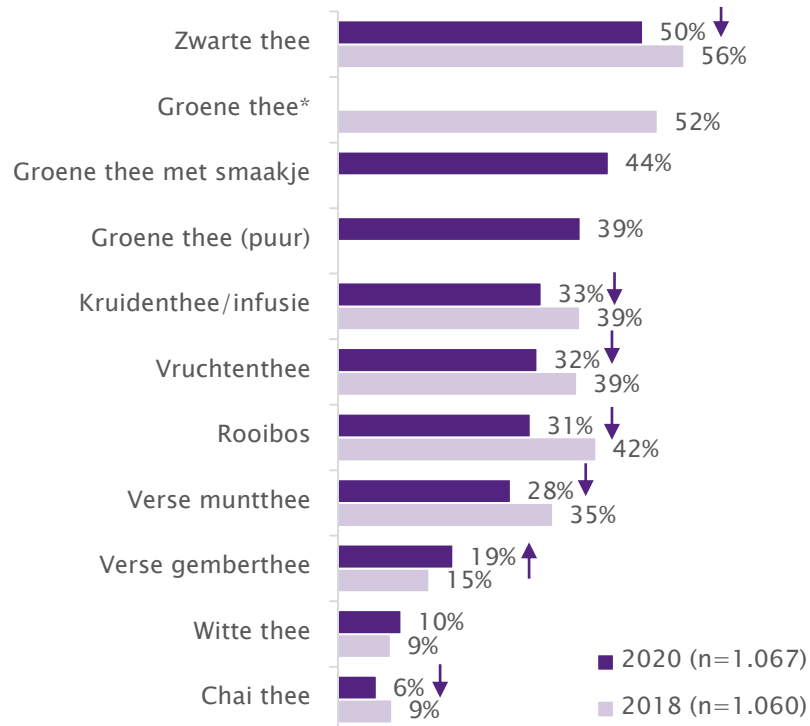
Jongere koffiedrinkers drinken meer verschillende soorten koffie dan oudere koffiedrinkers (gemiddeld 2,4 vs 1,7 soorten). Ook houden jongeren relatief veel van latte macchiato (30%), ijskoffie met roomijs/melk (22%) en ijskoffie met ijsblokjes (15%).

*In 2020 is er onderscheid gemaakt in twee type ijskoffie. Daarnaast zijn de antwoordcategorieën Cold brew, Nitro koffie en Dalgona toegevoegd.

ZWARTE THEE IS DE MEEST GEDRONKEN THEE EN FAVORIET ONDER NEDERLANDSE THEEDRINKERS

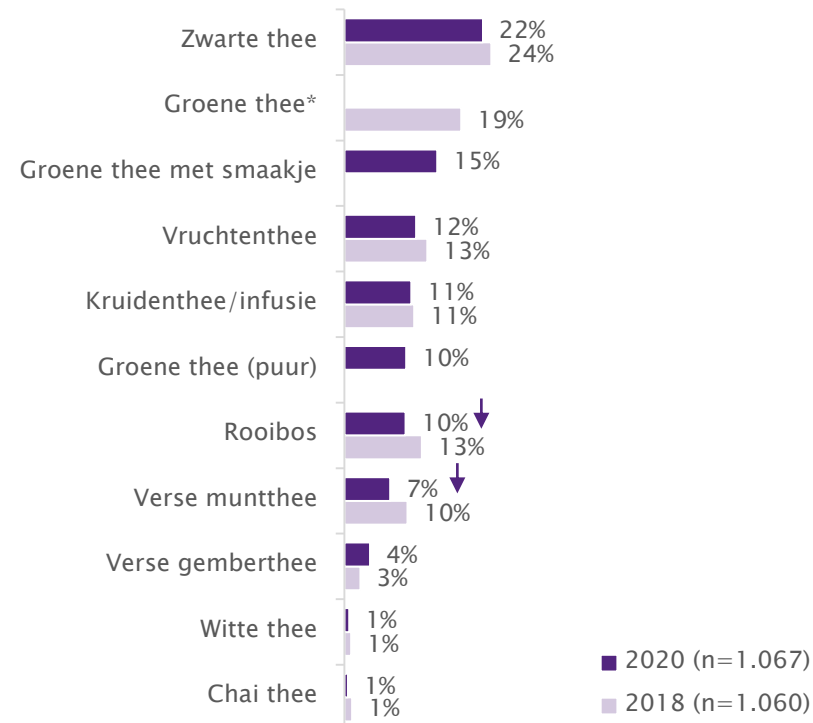
Welke soorten thee drink jij wel eens? Top 10

Basis: theedrinkers

Welke thee drink jij het liefst? Top 10

Basis: theedrinkers

Meer mannen (57%) drinken wel eens zwarte thee dan vrouwen (44%). Vrouwen drinken meer verschillende smaken thee (Gemiddeld 3,4 vs 2,6).

Oudere theedrinkers drinken het liefst zwarte thee (32%). Onder de jonge theedrinkers is groene thee met een smaakje (17%) en vruchtenthee (16%) favoriet.

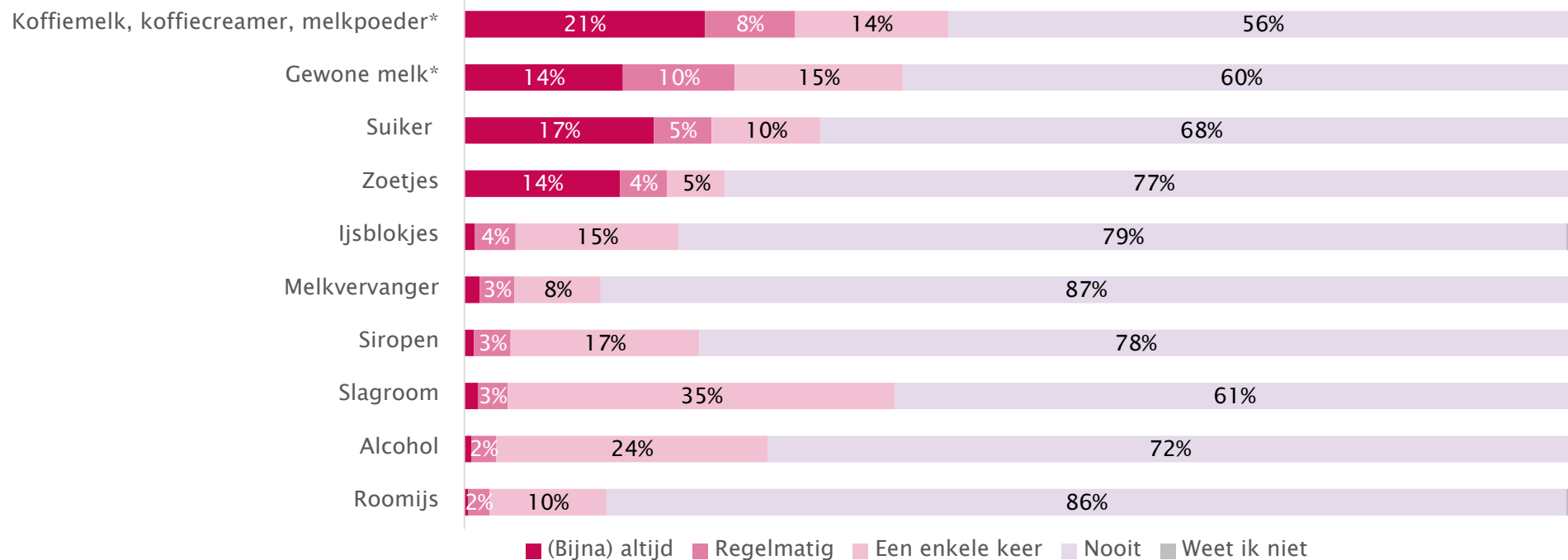
*In 2020 is er onderscheid gemaakt in twee type groene thee. Daarnaast zijn de antwoordcategorieën Cold brew en Iced thee toegevoegd.

DRIE OP DE TIEN KOFFIEDRINKERS DRINKT ALTIJD TOT REGELMATIG KOFFIE MET KOFFIEMELK. EEN VIJFDE DRINKT GEREGELD KOFFIE MET GEWONE MELK, SUIKER OF ZOETJES

Hoe vaak drink jij koffie met onderstaande toevoegingen?*

Basis: koffiedrinkers (n=1.159)

Mannen (19%) drinken vaker koffie met suiker dan vrouwen (14%).
Vrouwen drinken vaker koffie met melk (19% vs 10%).

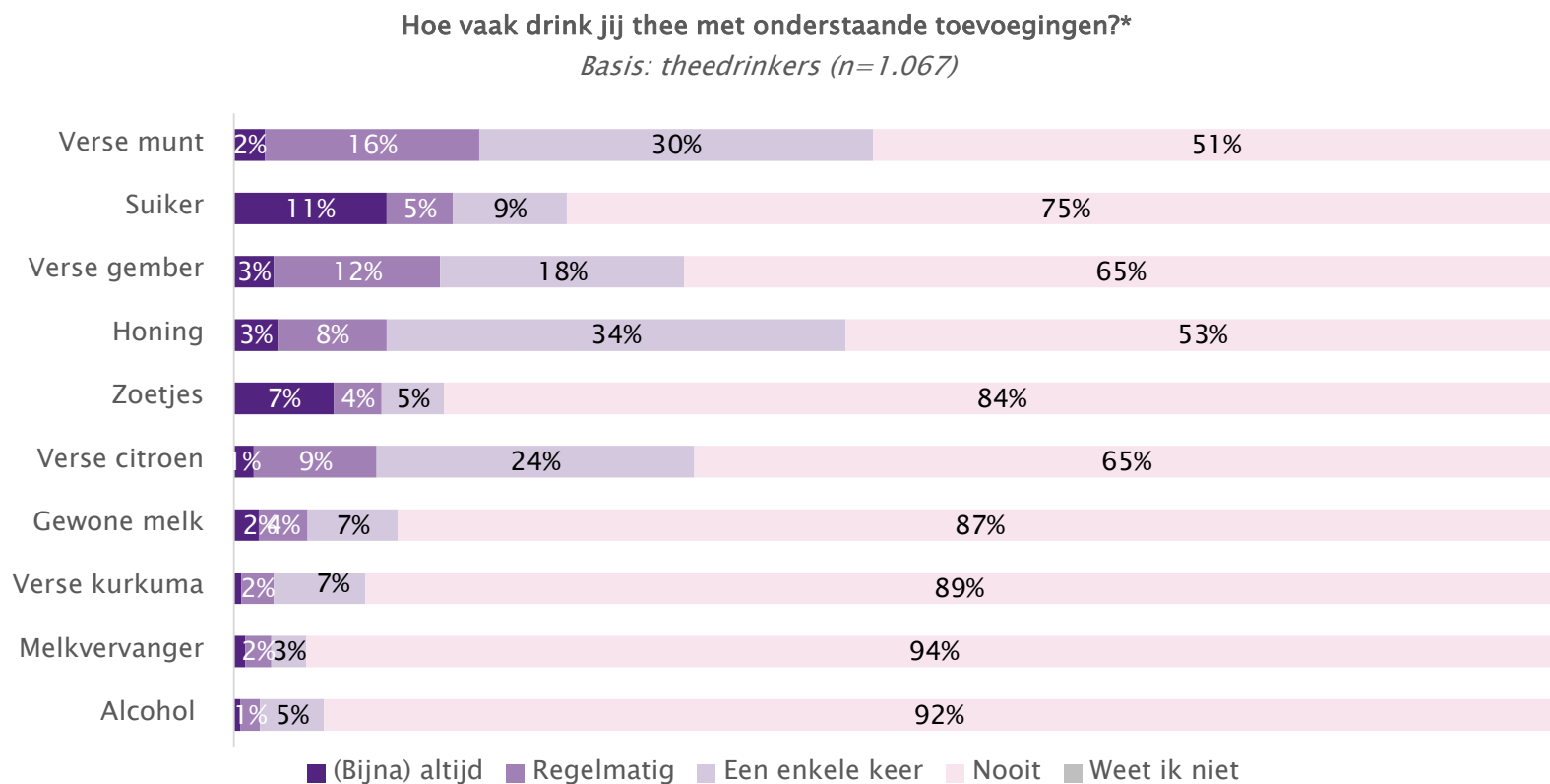

Jongeren (7%) drinken minder vaak koffie met een zoetje dan de oudere koffiedrinkers (17%).

*In 2020 is de antwoordcategorie Melk aangepast naar Gewone melk en Koffiemelk, koffiemoes, melkpoeder

**In 2020 is de vraagstelling aangepast, de vraagstelling in 2018 was: Wat doe je wel eens in je koffie?

EEN DEEL VAN DE NEDERLANDSE THEEDRINKERS DRINKT GEREGLD THEE MET VERSE MUNT, SUIKER OF VERSE GEMBER

Mannen (17%) drinken vaker dagelijks thee met suiker dan vrouwen (7%). Vrouwen drinken dan weer vaker regelmatig thee met verse munt (20% vs 11%).

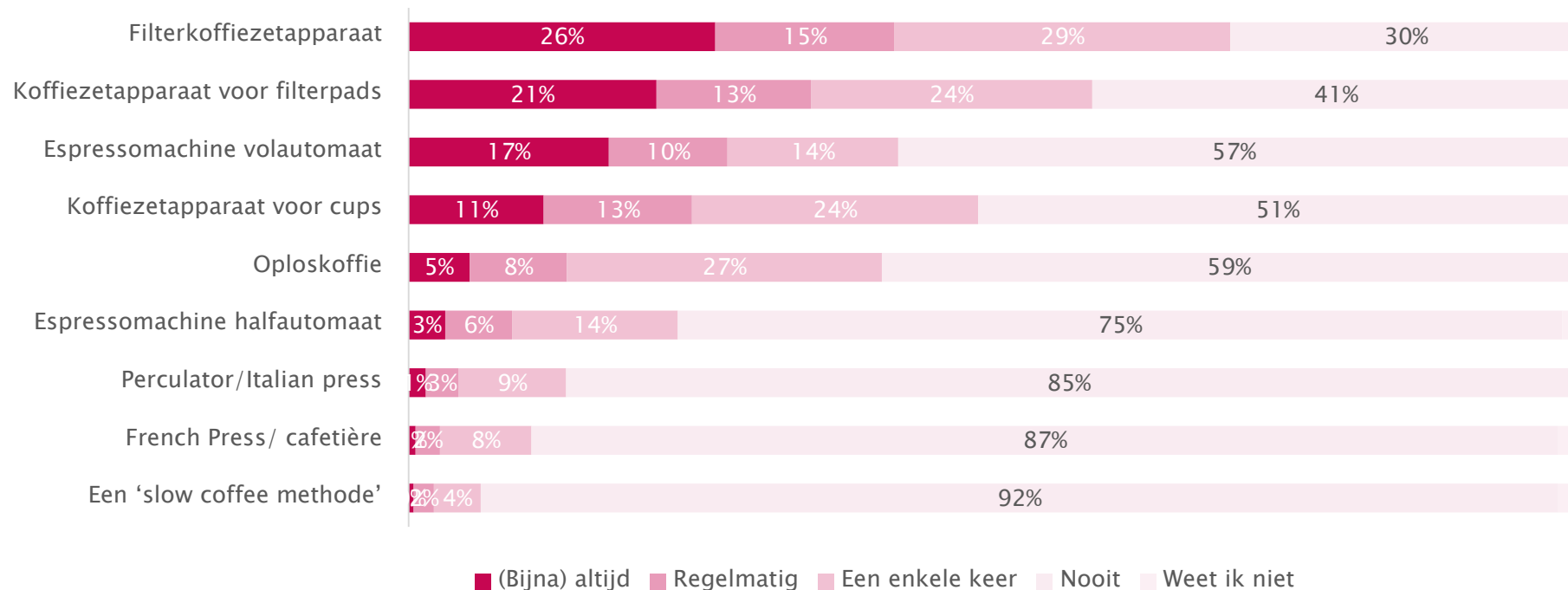
^{*}In 2020 is de vraagstelling aangepast, de vraagstelling in 2018 was: Wat doe je wel eens in je thee?

NET ZOALS TWEE JAAR GELEDEN DRINKT MEN HET MEEST KOFFIE UIT EEN FILTERKOFFIEZETAPPARAAT OF KOFFIEZETAPPARAAT VOOR FILTERPADS

Hoe vaak drink jij koffie bereid met onderstaande methodes?*

Basis: koffiedrinkers (n=1.159)

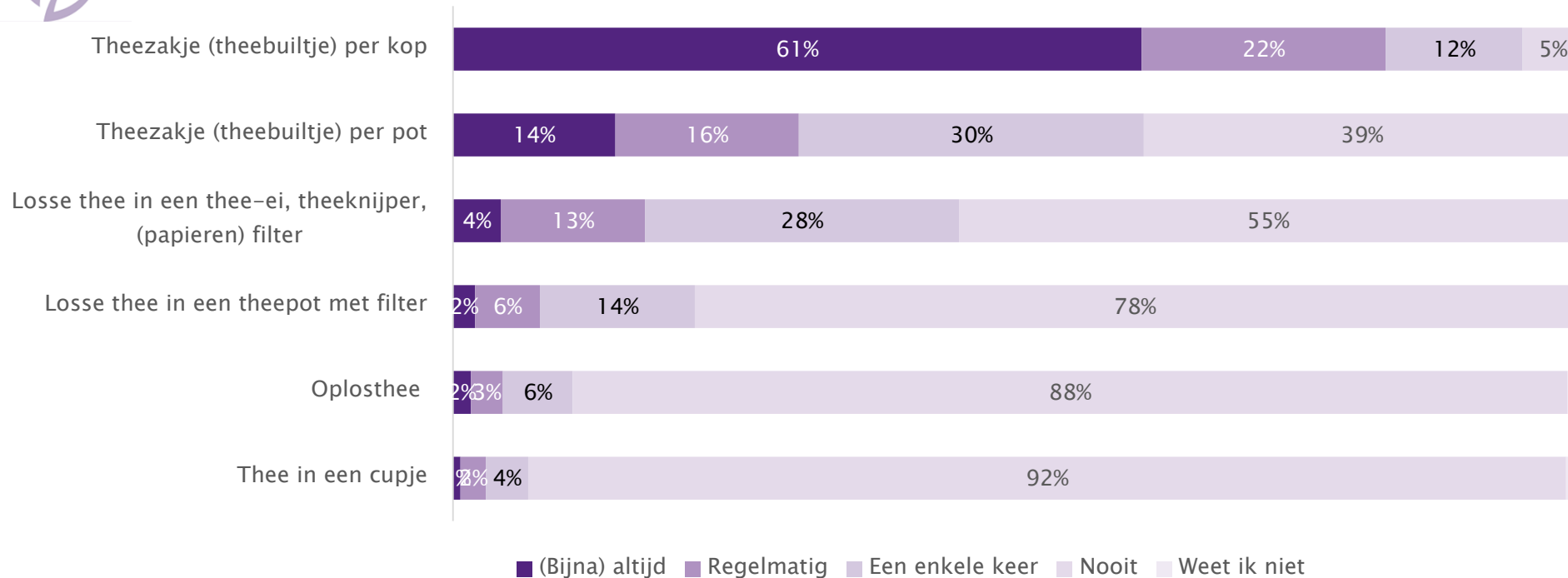
*In 2020 is de vraagstelling aangepast, de vraagstelling in 2018 was: Ik drink wel eens koffie uit een ... ?

THEEZAKJE PER KOP BLIJFT FAVORIET ONDER NEDERLANDSE THEEDRINKERS

Hoe vaak drink jij thee, gezet met onderstaande methodes?*

Basis: theedrinkers (n=1.067)

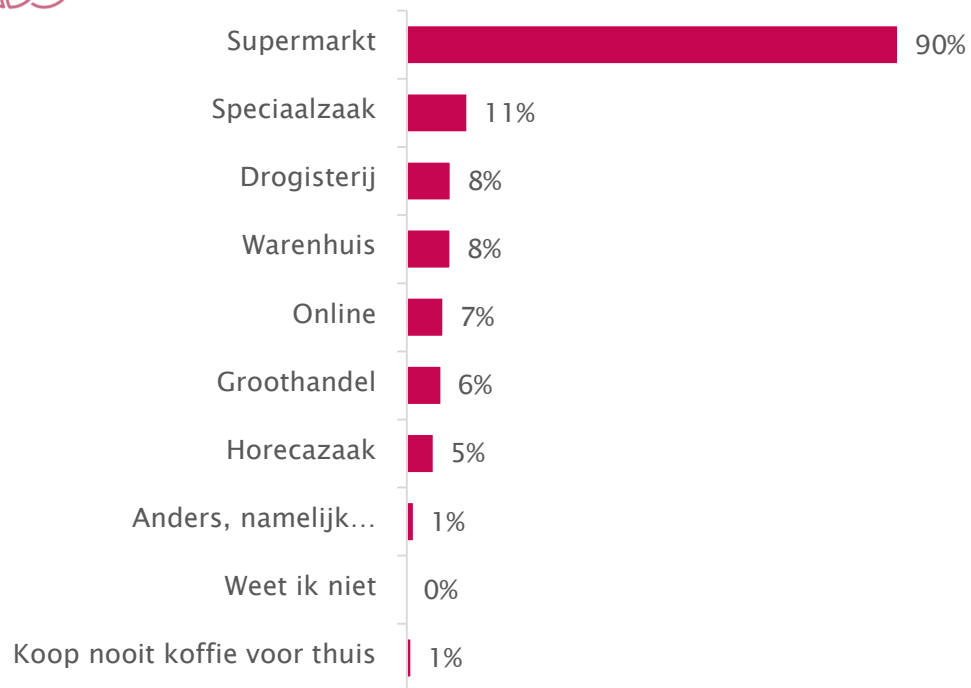
*In 2020 is de vraagstelling aangepast, de vraagstelling in 2018 was: Hoe drink jij wel eens thee?

DE MEESTE NEDERLANDERS KOPEN KOFFIE EN/OF THEE IN DE SUPERMARKT

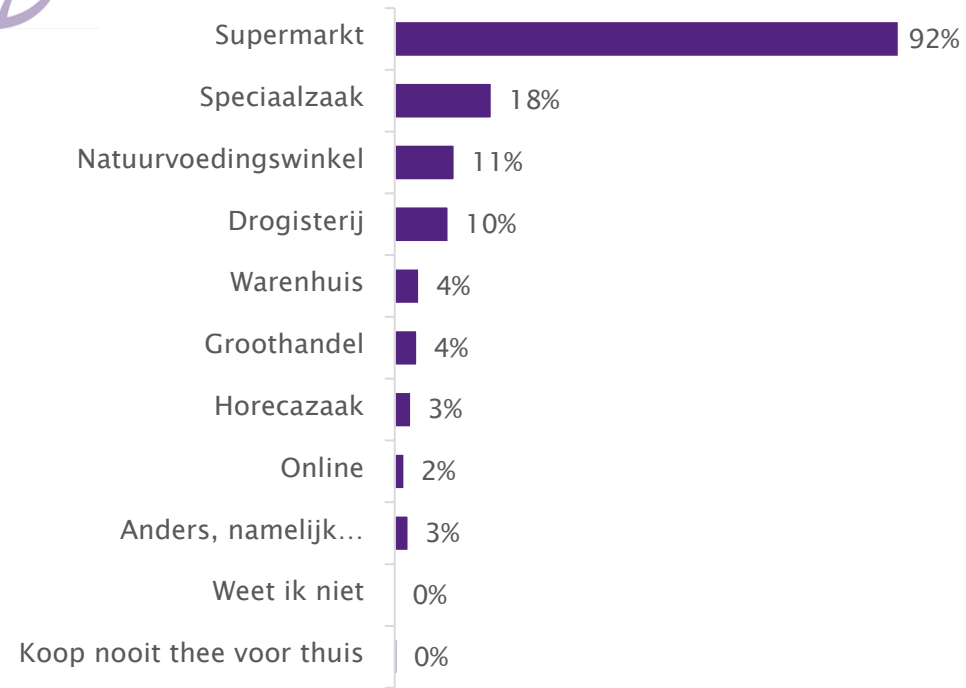
Waar koop je wel eens koffie voor thuis?

Basis: koffiedrinkers (n=1.159)

Waar koop je wel eens thee voor thuis?

Basis: theedrinkers (n=1.067)

Jongeren kopen relatief vaak koffie in een horecazaak (13%) of groothandel (10%).

TWEE OP VIJF KOFFIEKOPERS LETTEN BIJ DE AANKOOP VAN KOFFIE OP DUURZAAMHEID

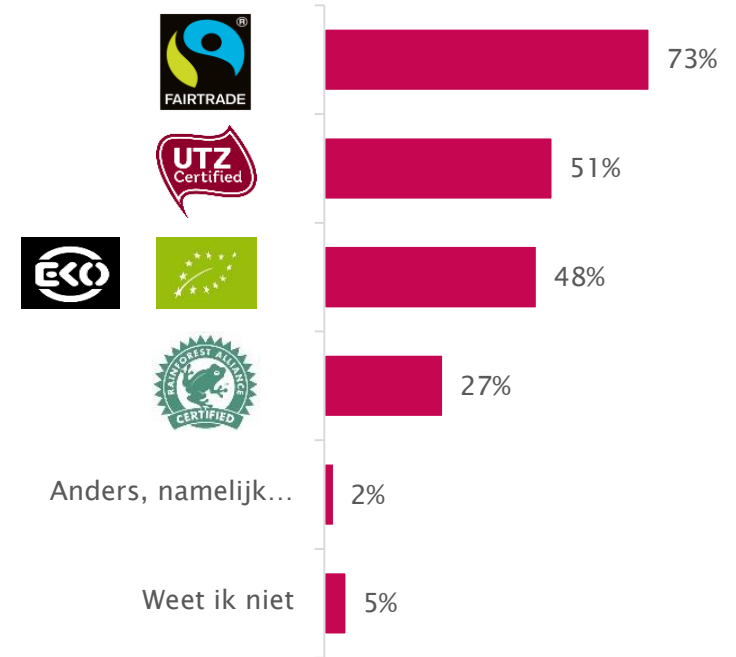
Op welke van de onderstaande zaken let je wel eens als je koffie koopt voor thuis?

Basis: koffiedrinkers die wel eens koffie kopen voor thuis (n=1.150)

Op welke keurmerken let je dan?

Basis: koffiedrinkers die wel eens letten op een keurmerk als hij/zij koffie koopt voor thuis (n=142)

Vrouwen letten bij de aankoop van koffie vaker op een keurmerk dan mannen (14 vs 10%).

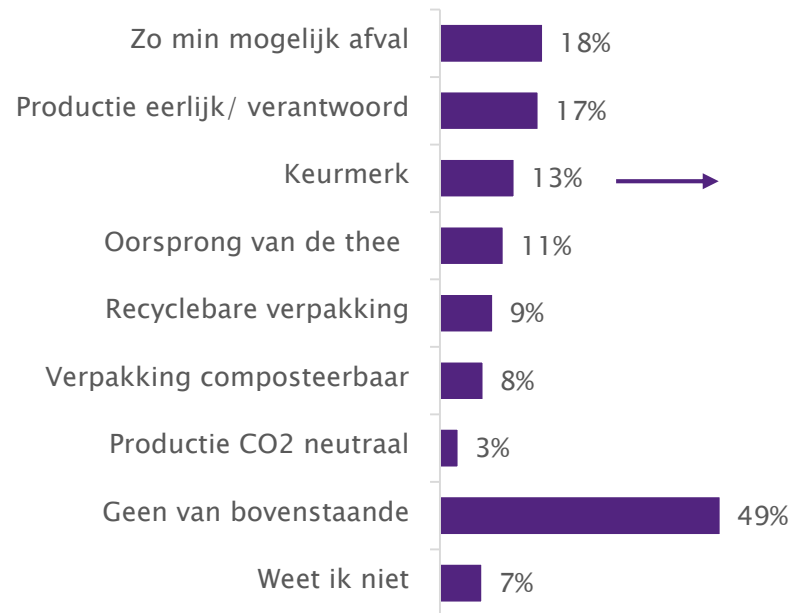

Jongeren letten er bij de aankoop van koffie relatief vaak op of het CO2 neutraal geproduceerd is (8%).

BIJNA TWEE OP DE VIJF THEEKOPERS LET BIJ DE AANKOOP VAN THEE OP DUURZAAMHEID

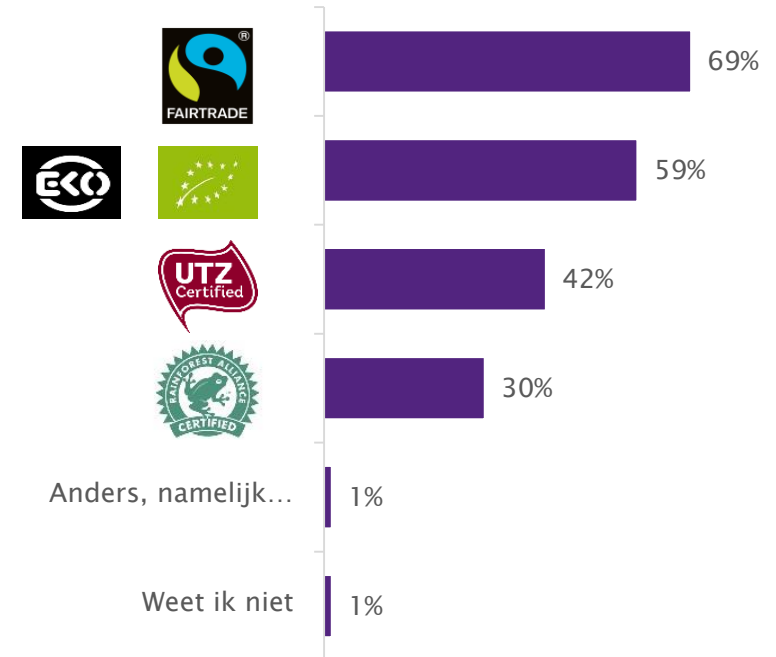
Op welke van de onderstaande zaken let je wel eens als je thee koopt voor thuis?

Basis: theedrinkers die wel eens thee kopen voor thuis (n=1.060)

Op welke keurmerken let je dan?

Basis: theedrinkers die wel eens letten op een keurmerk als hij/zij thee koopt voor thuis (n=139)

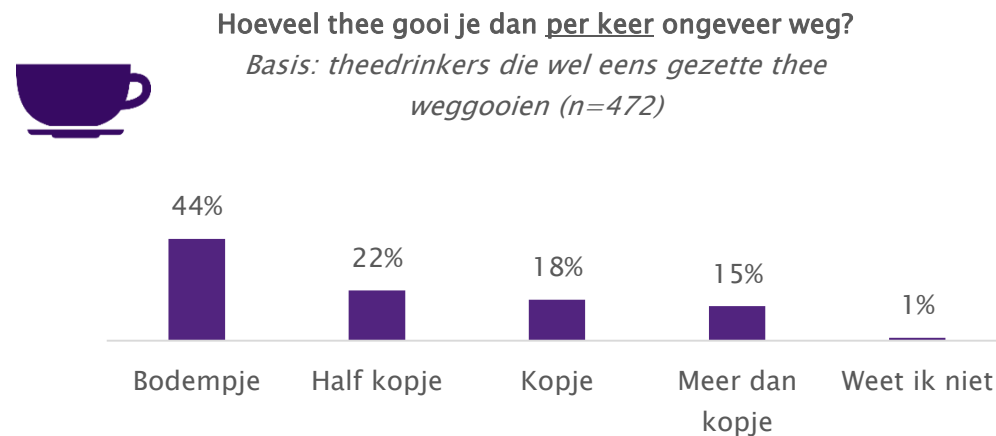
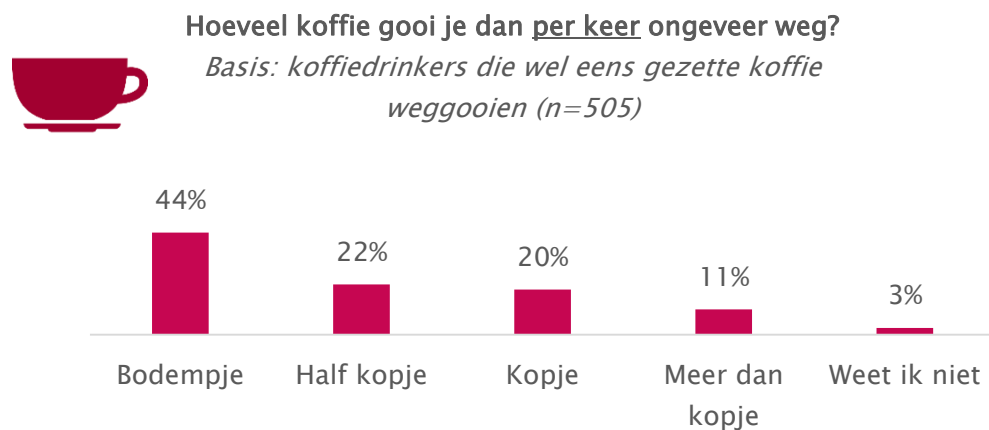
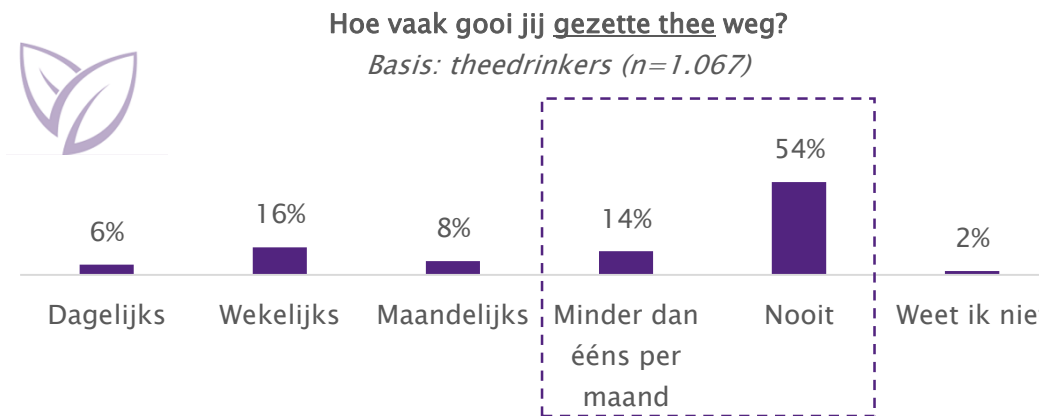
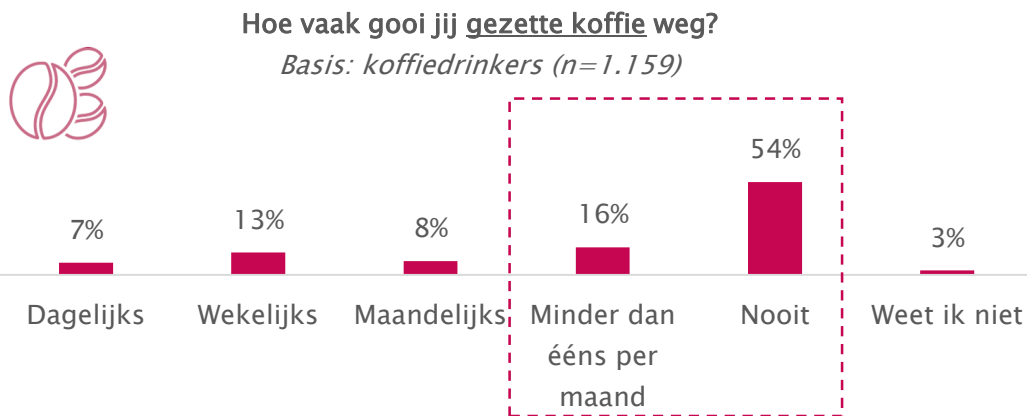

Mannen letten bij de aankoop van thee relatief vaak op de oorsprong van de thee (14% vs 9%).

Oudere theedrinkers (9%) letten bij de aankoop van thee minder vaak op een keurmerk dan jongere theedrinkers (15%).

ZEVEN OP DE TIEN KOFFIE EN/OF THEEDRINKERS GOOIEN NOOIT TOT ZELDEN KOFFIE OF THEE WEG

EEN DERDE SCANT (MISSCHIEN) DE QR-CODE OP DE KOFFIEVERPAKKING, EEN VIJFDE LET OP DUURZAAMHEIDSPROJECTEN. MANNEN EN JONGERE KOFFIEDRINKERS LIJKEN MEER INTERESSE TE HEBBEN IN DE ACHTERGROND VAN DE KOFFIE

Sommige koffiefabrikanten zetten een QR-code op hun verpakking. Deze kan je scannen met je telefoon en vervolgens ontvang je informatie over de oorsprong van de koffie (bijvoorbeeld over de koffieboer, hoe de koffie gemaakt is en welke reis de koffie heeft gemaakt).

Stel je koopt koffie waar een QR-code op de verpakking staat, zou je deze scannen met je telefoon?

Basis: koffiedrinkers (n=1.159)

Zeker/
Waarschijnlijk
wel:
11%

Misschien:
22%

Zeker/
Waarschijnlijk
niet:
60%

Mannen (13%) zeggen dit vaker te doen dan vrouwen (9%).

Jongeren (20%) staan hier positiever tegenover dan ouderen (10% en 7%).

Er zijn koffiefabrikanten die zelf (of in samenwerking met andere organisaties) duurzaamheidsprojecten uitvoeren. Met deze projecten helpen koffiefabrikanten de koffieboeren en/of het land waar de koffie vandaan komt.

Let je er bij de aankoop van koffie op of koffiefabrikanten zelf duurzaamheidsprojecten uitvoeren?

Basis: koffiedrinkers (n=1.159)

Ja, hier let ik op:
18%

Nee, hier let ik
niet op:
82%

Mannen (21%) letten hier vaker op dan vrouwen (15%).

Ook jongeren (24%) zeggen hier meer op te letten dan oudere koffiedrinkers (15%).

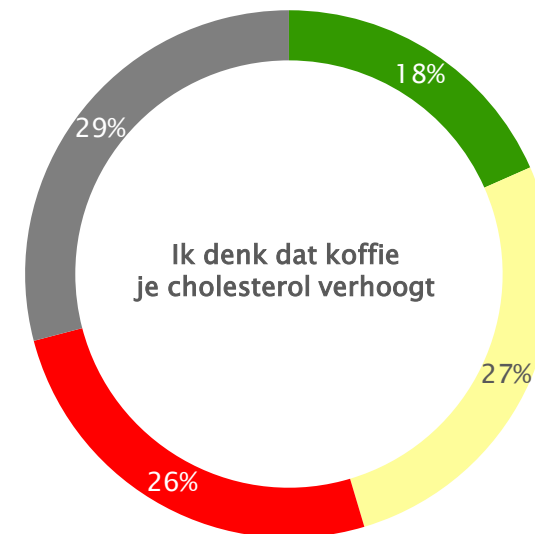
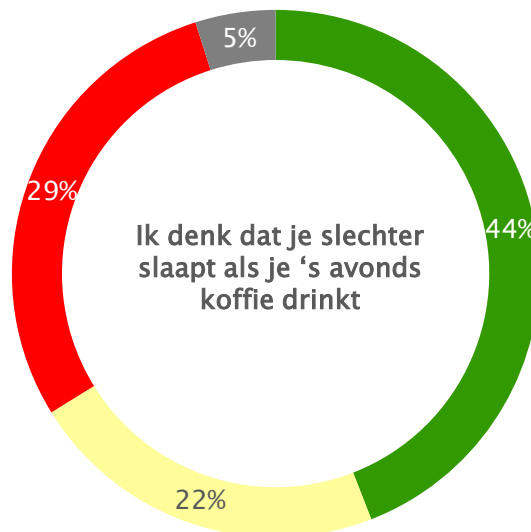
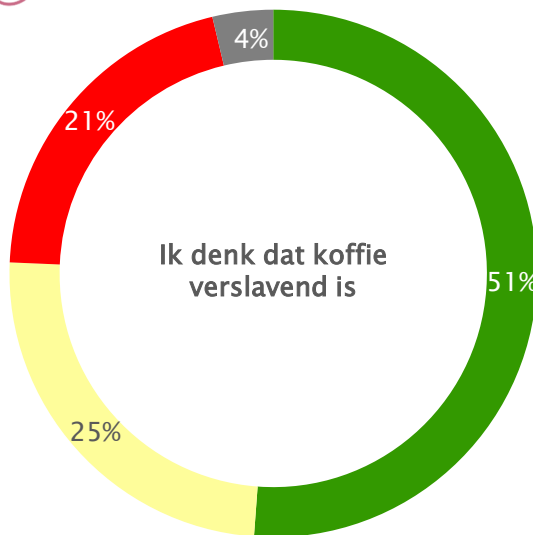

DE HELFT VAN DE KOFFIEDRINKERS VINDT KOFFIE VERSLAVEND. DAARNAAST DENKT RUIM TWEE OP DE VIJF DAT JE SLECHTER SLAAPT DOOR KOFFIE EN DENKT EEN VIJFDE DAT KOFFIE JE CHOLESTEROL VERHOOGT

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen over je gezondheid en koffie?

Basis: koffiedrinkers (n=1.159)

■ (Helemaal) Eens ■ Niet eens, niet oneens ■ (Helemaal) Oneens ■ Weet ik niet

Verslavend

Koffiedrinkers van 16 – 54 jaar zijn het hier vaker mee eens dan koffiedrinkers van 55 jaar en ouder (58% vs 43%).

Slechter slapen

Vrouwen zijn het hier vaker mee eens dan mannen (47% vs 41%).

Hogere cholesterol

Jonge koffiedrinkers zijn het hier vaker mee eens dan de oudere koffiedrinkers (25% vs 15%).

IN HET ALGEMEEN HEBBEN DE CORONAMAATREGELEN WEINIG IMPACT GEHAD OP HET KOFFIEGEDRAG VAN NEDERLANDERS, WEL ZEGT EEN DERDE MINDER KOFFIE BUITEN DE DEUR TE HALEN

Als je het vergelijkt met de weken vóór de coronamaatregelen, doe je onderstaande activiteiten dan vaker, even vaak of minder vaak?
Basis: koffiedrinkers (n=1.159)

	Vaker	Even vaak	Minder vaak	Weet ik niet
 Ik drink nu ... koffie dan vóór de coronamaatregelen	9%	81%	7%	3%
 Ik neem nu ... een koffiepauze dan vóór de coronamaatregelen	7%	76%	11%	7%
 Ik let nu ... op de prijs van koffie dan vóór de coronamaatregelen	4%	78%	8%	10%
 Ik haal nu ... koffie buiten de deur (to-go) dan vóór de coronamaatregelen	3%	53%	30%	14%

Jongeren zeggen tijdens de coronamaatregelen vaker koffie te drinken dan oudere koffiedrinkers (16% vs 7%).

Een vijfde van de studenten zegt nu vaker een koffiepauze te nemen dan vóór de coronamaatregelen (21%: vaker).

OOK HET THEEGEDRAG VAN NEDERLANDERS IS WEINIG VERANDERD DOOR DE CORONAMAATREGELEN. EEN KWART HAALT DOOR DE CORONAMAATREGELEN MINDER THEE BUITEN DE DEUR

Als je het vergelijkt met de weken vóór de coronamaatregelen, doe je onderstaande activiteiten dan vaker, even vaak of minder vaak?
Basis: theedrinkers (n=1.067)

	Vaker	Even vaak	Minder vaak	Weet ik niet
 Ik drink nu ... thee dan vóór de coronamaatregelen	11%	77%	8%	4%
 Ik neem nu ... een theepauze dan vóór de coronamaatregelen	7%	78%	10%	5%
 Ik let nu ... op de prijs van thee dan vóór de coronamaatregelen	4%	79%	9%	9%
 Ik haal nu ... thee buiten de deur (to-go) dan vóór de coronamaatregelen	1%	60%	24%	14%

Jongeren zeggen tijdens de coronamaatregelen nu vaker thee te drinken dan oudere theedrinkers (21% vs 7%).

Een kwart van de studenten zegt nu vaker een theepauze te nemen dan vóór de coronamaatregelen (26%: vaker). 55% van de studerende theedrinkers zegt nu even vaak te pauzeren voor thee dan voor de maatregelen.

TWEE OP DE DRIE NEDERLANDERS MISSEN HET KOFFIE- OF THEEMOMENTJE MET VRIENDEN OF FAMILIE. DE HELFT VINDT ONLINE KOFFIE/THEE DRINKEN NIET HETZELFDE ALS FACE-TO-FACE

In hoeverre mis je het drinken van thee/koffie met ...
% heel erg t/m enigszins
Basis: koffie- en/of theedrinkers (n=1.381)

Collega's of
studiegenoten

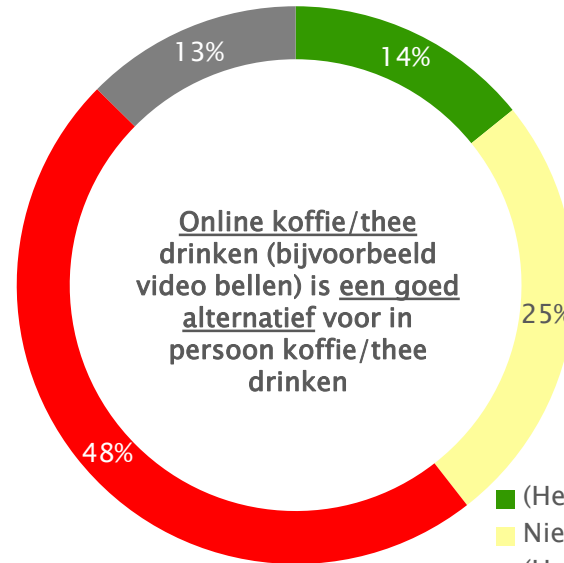

Vrienden of
familie

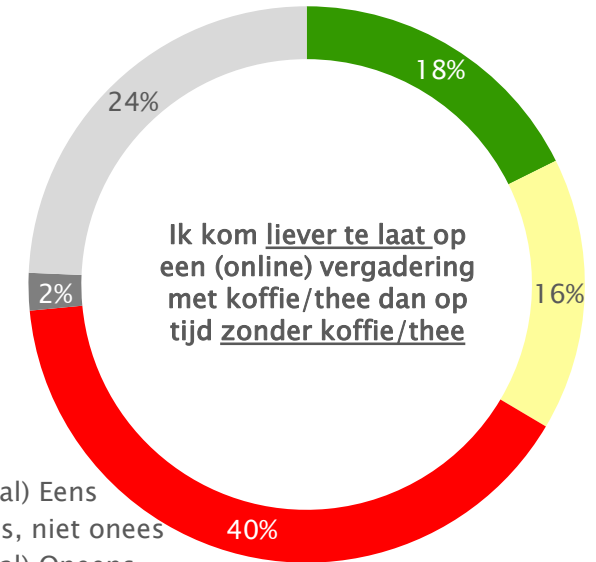
Vrouwen missen het koffie/thee drinken met vrienden of familie meer dan mannen (27% vs 14% heel erg).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?
Basis: koffie- en/of theedrinkers (n=1.381)

Online koffie/thee drinken (bijvoorbeeld video bellen) is een goed alternatief voor in persoon koffie/thee drinken

- (Helemaal) Eens
- Niet eens, niet oneens
- (Helemaal) Oneens
- Weet ik niet
- Niet van toepassing

Ik kom liever te laat op een (online) vergadering met koffie/thee dan op tijd zonder koffie/thee

Mannen (53%) zijn minder enthousiast over online koffie/thee drinken dan vrouwen (43%).

Jongeren (20%) vinden online koffie/thee drinken vaker een goed alternatief dan ouderen (10%).

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Steekproefomvang en betrouwbaarheid

- > Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een steekproef, niet iedereen uit de populatie heeft zijn of haar mening gegeven. Als de uitkomsten van dit onderzoek worden gebruikt om over de populatie uitspraken te doen, dan moeten betrouwbaarheidsmarges in acht worden genomen. Bij een steekproefomvang van $n=1.159$ koffiedrinkers bedraagt de maximale marge bij 95% betrouwbaarheid 2,9%. De betrouwbaarheidsmarge van 1.067 theedrinkers is 3,0%.

Steekproef en steekproefkader

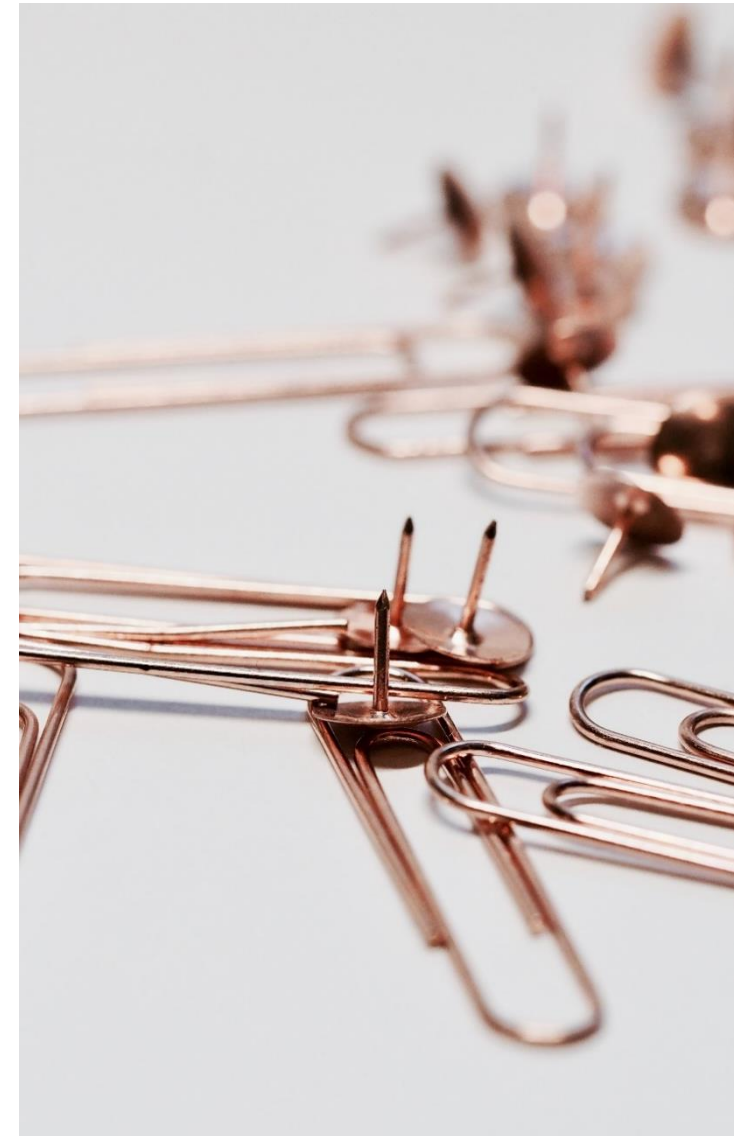
- > Als steekproefkader hebben we gebruik gemaakt van het onlinepanel van Panelclix.
- > Wij werken met leveranciers die voldoen aan onze kwaliteitseisen conform het Research Keurmerk, gebaseerd op ISO-norm 20252.

Representativiteit

- > De steekproef is representatief naar geslacht, leeftijd en opleidingsniveau. De representativiteit is bereikt door stratificatie van de bruto steekproef voorafgaand aan de dataverzameling en quotering tijdens de dataverzameling. Als referentiebestand hebben we gebruik gemaakt van de Gouden Standaard 2019, ontwikkeld door de MOA en het CBS.

Vragenlijst

- > De vragenlijst heeft online gestaan van 17 tot en met 24 juni 2020. De vragenlijst is in nauw overleg met Koffie & Thee Nederland tot stand gekomen. Gemiddeld hebben Nederlanders 9 minuten nodig gehad om de vragenlijst in te vullen.

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Respons

- > In totaal hebben 1.381 Nederlandse koffie- en/of theedrinkers de vragenlijst helemaal ingevuld. Er zijn 9.457 uitnodigingen voor het onderzoek verstuurd. De respons bedraagt 16%.

Omschrijving	Aantal
Aantal uitnodigingen (bruto steekproef)	9.457
Gestart met vragenlijst	2.083
Uitgescreend (geen doelgroep)	98
Uitgescreend (quotum vol)	584
Afgehaakt	16
Uitgescreend (niet goed ingevuld)	4
Gekwalificeerde deelnemers (netto steekproef)	1.381

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Profiel deelnemers

- > 1.159 koffiedrinkers
- > 1.067 theedrinkers

Profiel deelnemers	Koffiedrinkers (n=1.159)	Theedrinkers (n=1.067)
Geslacht		
Man	52%	44%
Vrouw	48%	56%
Leeftijd		
16 t/m 24 jaar	8%	13%
25 t/m 34 jaar	14%	16%
35 t/m 44 jaar	14%	15%
45 t/m 54 jaar	19%	19%
55 t/m 64 jaar	19%	16%
65 jaar en ouder	27%	22%
Opleidingsniveau		
Laag	30%	28%
Middel	43%	42%
Hoog	27%	30%

Anouk Tramper
Anouk@ruigroknepanel.nl

Joris de Jongh
Joris@ruigroknepanel.nl

Julia Vrijaldenhoven
Julia@ruigroknepanel.nl

Ruigrok NetPanel / Silodam 1a, 1013 AL Amsterdam / 020-7820400 / info@ruigroknepanel.nl / KvK 34135878 / btw 809001469B01 / Bank 659170264